

OKNO DO SVĚTA Terezy SPENCEROVÉ - Průlom na Ukrajině, v Sýrii a klíčová schůzka Putina s Trumpem? USA lezou Číně kamsi. Něco se chystá. Jsou zde zásadní informace

V situaci, kdy Asadova vláda s pomocí Ruska ovládla většinu území Sýrie, začíná vojensky dotírat na vojska USA, která do Sýrie nikdo nezval. Válka velmocí nehrozí, nicméně to dostává Američany pod tlak, informuje editorka Literárních novin a analytička Tereza Spencerová. Ta rovněž připomíná, že v podivném souznění jsou vyjednaváči USA a Ruska, i pokud jde o Donbas. A to v atmosféře blížícího se setkání Donalda J. Trumpa a Vladimira V. Putina ve Vietnamu. „Podle ruských médií je aktuálnější možná ‚výměna‘ v jiných oblastech - USA prý ‚vzdají‘ Ukrajinu a Rusko jim za to ‚pomůže‘ se Severní Koreou. Ale jak říkám, uvidíme, co bude,“ sděluje Spencerová v rámci svého pravidelného shrnutí týdenních událostí na ParlamentnichListech.cz.

Velmi zajímavým způsobem promluvila poradkyně Bašára Asada Busaina Šaaban. Nechala se slyšet, že americké a turecké jednotky v Sýrii, které na rozdíl od ruských či iránských vláda nezvala, jsou invazní a okupační. A jako s takovými se s nimi Asadova vláda vypořádá. To je docela ostré a minimálně pokud jde o možný americko-ruský střet i vcelku nebezpečné. Je to solitérní prohlášení této činitelky, nebo se Asad chystá do války proti Američanům a Turkům? Je to v konečném důsledku i vyhlášení války ze strany Ruska či Íránu Americe, přinejmenším v Sýrii? Zprávy mezinárodních agentur znějí děsivě...

Upřímně, připadá mi vcelku normální označit cizí nezvané jednotky na svém území podle pravdy, tedy za okupační. Tím spíš, když je řeč o státech, které celé roky vojensky, finančně i politicky podporovaly snahy svrhnout damašský režim. Jistě, Turecko po loňském vojenském puči, z něhož v zásadě obvinilo americkou CIA, svou politiku radikálně otočilo, nyní podle všeho postupuje na severozápadě Sýrie a po dohodě s Ruskem má na „starosti“ tamní baštu al-Káidy v Idlíbu. Pro většinu Syřanů, kteří přestáli celou tu válku, to ale očividně nálepku drancujícího „okupanta“ nijak nesnižuje. A přinejmenším pro ně musí Damašek vystupovat rázně a rozhodně.

A dostupné zprávy naznačují, že se syrské jednotky blíží k americké základně Al Tanf u hranic s Jordánskem, přičemž se mluví i o tom, že právě z oblasti této americké základny džihád beztrestně podniká útoky proti syrským oddílům. Znamená to ale, že Sýrie chystá na válku s Američany? Nikoli nezbytně. Možná bude stačit základnu obklíčit a dát najevo převahu, a veškerou iniciativu ohledně ilegálních amerických sil na syrském území přenést na mezinárodní scénu. Stížnost tam, protest tady, návrh rezoluce zase jinde. Čím větší tlak vytvoří, tím hůř se bude Washingtonu popírat, že porušuje mezinárodní právo, a tím víc vystoupá na povrch americká politika dvojího metru a pokrytectví. Svět se rychle mění a určitě existují mezinárodní platformy, na nichž to USA nebo jejich spojenci prostě už nevetují. Piárová porážka po porážce vojenské.

A válku mezi Ruskem a USA bych už vůbec nezmiňovala. Nevím, jaké děsivé agenturní zprávy máte na mysli, ale Obamův ministr zahraničí John Kerry někdy před dvěma třemi lety syrské opozici jasně vysvětlil, že kvůli Sýrii Washington do války s Moskvou nepůjde. A nic nenasvědčuje tomu, že by na tomto postoji mělo být dnes něco jinak. A totéž v obráceném gardu platí i pro Rusko - obě země naopak v Sýrii v rámci možností kooperují, vyměňují si informace, aby předešly vzájemným střetům, a občas si přitom maximálně postěžují, že druhá strana nehraje fér.

Spekuluje se, že Sýrie bude jedním z hlavních témat nadcházejících rozhovorů Trumpa s Putinem ve

vietnamském Danangu. Obě strany jsou pro „politické řešení“ syrského konfliktu, ale celý proces si představují zcela jinak. Faktem zůstává, že americká snaha blokovat politický proces v uplynulých dvou letech poskytla syrské straně a jejím spojencům čas na to, aby ovládla většinu území, a sebrala tak americké straně „žolíky“, o něž by se mělo licitovat. Třeba už ve Washingtonu tuhle svou „chybku“ pochopili a něco změní. Uvidíme, co z toho vzejde, ale třeba podle ruských médií je aktuálnější možná „výměna“ v jiných oblastech – USA prý „vzdají“ Ukrajinu a Rusko jim za to „pomůže“ se Severní Koreou. Ale jak říkám, uvidíme, co bude.

Paní Šaaban také příliš nepotěšila Kurdy v Sýrii, když naznačila, že pokud jde o jejich požadavky na autonomii, vláda Sýrie nemíní diskutovat o jednotě země. A že by mělo plynout poučení ze situace iráckých Kurdů, které po jejich referendu o nezávislosti „zmasila“ centrální vláda Iráku, podpořená Íránem a Tureckem. Tak tedy znovu... Je to prohlášení jedné osoby, nebo známka nové, tvrdší linie Bašárový vlády?

Jak už jsme si vysvětlovali někdy minule, syrští Kurdové aktuálně zkoušejí, co všechno mohou v rámci jednání s Damaškem získat. A aktuálně je vcelku jedno, jestli je řeč o autonomii, federalizaci nebo o něčem jiném, protože důležité bude, čím se tyto pojmy nakonec naplní. Tím spíš, že irácká armáda obsadila i přechody do Iráku a tedy spojenci syrských Kurdů s těmi iráckými, což nutně musí „přidusit“ nejen ekonomické vyhlídky syrského Kurdistanu, ale i případné separatistické tendence.

Potíž Kurdů nicméně spočívá v tom, že sami jako by nevěděli, co mají chtít. A každý tam navíc chce být „generál“, a tak z jejich enkláv zaznívá kakofonie nejrůznějších požadavků. Nad většinou přitom můžeme směle mávnout rukou. Rozhodující bude podle všeho nakonec hlas Strany demokratické unie (PYD), která je nejsilnější. A její oponenti si, mimochodem, už nyní stěžují, že se chová diktátorsky, tedy že vězní své kritiky, silou prosazuje své názory, arabským a turkmenským obyvatelům kurdských území vnucuje kurdskou ideu už od školních osnov a tak dále...

Ale je čas. Pokud se letošek stal rokem, kdy skončil Daeš coby územní entita – zrovna včera syrská armáda a libanonský Hizballáh z jedné strany a irácká z druhé strany obsadily poslední opěrný bod Daeše, pohraniční přechod Albukamal – můžeme rok 2018 brát jako rok, kdy se „dořeší“ kurdský problém, a to nejen v Sýrii, ale i v Iráku. A vzhledem k tomu, že Kurdové jsou hlavní americkou oporou v Sýrii, současně tím pádem jaksi až automaticky vyvstane i řešení ilegální americké vojenské přítomnosti – čili okupace – tamtéž.

Litevci navrhli Evropské unii, aby provedla „Marshallův plán“ pro Ukrajinu. Tedy aby zajistila investice 15 miliard dolarů na Ukrajině v příštích třech letech a nižší peníze v letech dalších. Chce se to platit? Najde takový plán podporu? A má to vůbec cenu? Jak se k tomu postaví evropské velmoci, mezi něž Litva, ve vsí účtě k ní, nepatří?

Vsádím se, že ukrajinští oligarchové při vyhlídce na 15 miliard, které by jim spadly jen tak zbuřdarma do kapsy, nedočkavostí ani nedutají. Jejich nejtajnější sny se mění v realitu – pečení holubi umějí sami doletět až do huby, ne že ne. Ale vážně. Možná by to za normálních okolností byl nápad i dobrý, ale Ukrajina je v moci korupčních schémat, takže by to bylo vyhození peněz do černé díry. Jistě, EU si ty peníze beztak tiskne po tunách, takže by ve skutečnosti nikdo snad nebyl ani škodný, ale přesto... Samotnému ukrajinskému státu by to moc nepomohlo, obávám se.

Navíc, už jsem zmínila možný „handl“ Ukrajiny za Severní Koreu. Možná se opravdu něco „chystá“, protože emisari prezidentů USA a Ruska, Volker a Surkov, v posledních týdnech jednají snad v „akordu“, americká strana zakazuje Kyjevu vymýšlet vlastní návrhy, které by situaci kolem Donbasu jen víc zašmodrchaly... K tomu oficiální ukrajinské statistiky uvádějí, že za osm měsíců letošního roku ukrajinský export do Ruska poskočil o 25 procent, zatímco ruský na Ukrajinu o 23 procent. Navíc se provalilo, že spolu vlády obou zemí uzavřely tajnou dohodu, na jejímž základě bude

legendární ukrajinský výrobce obřích letadel Antonov spolupracovat s ruskou firmou, které jeho mamutí Ruslany provozuje... Ukrajínští nacionalisté křičí, jako když je na nože berou, ale prý je to všechno jen byznys, „nic osobního“. Chci říci, cosi se už mění, „přirozeným“ vývojem, který ale z valné části zůstává skryt za siláckými prohlášeními, kterých z obou stran zaznívá tolik, že už splývají do nezajímavého monotónního hluku.

Donald J. Trump je v Číně. Co tam chce a může dojednat? V kampani neustále křičel, že s Čínou mají USA velmi špatně formulované obchodní dohody. Pak zase chválil čínského prezidenta Si Ťin-pchinga, že je úžasný a nejlepší, aby ho posléze kritizoval, že málo tlačí na Severní Koreu. Připomeňme, že Si je považován za mimořádně silného vůdce Číny.

Trump čínskému prezidentovi Siovi ke znovuzvolení na nedávném sjezdu čínských komunistů pogrataloval jako vůbec první z celého světa a pak ho ještě vychvaloval v následných tveetech nebo televizních rozhovorech. Na první pohled to silně připomíná podlézání. A na druhý pohled se vnucuje otázka, jestli s něčím takovým americký prezident v Pekingu opravdu pochodí. Vsadím se, že nikoli.

Peking podle všeho aktuálně zrovna nepotřebuje dělat s Washingtonem nějaké velké dohody, jak tomu bylo ještě za časů Tenga a Nixona, a to ani nemluvím o tom, že uzavírat nějaké převratné dohody s nepředvídatelným a ve své funkci nejistým Trumpem nemusí být pro Peking nijak lákavé. Si se právě na komunistickém sjezdu dostal na samý vrchol možného a přijíždí za ním prezident, o kterého si doma každý otře boty...

Jistěže se Trumpovi předestře červený koberec, jistě se nějaké dohody uzavřou, aby se mohl po návratu doma megalomansky pochválit nějakým tím „historickým úspěchem“, ale budou to smlouvy krátkodobé a ryze pragmatické. Nic, co by Čínu, za níž se poslušně řadí celé – kdysi proamerické – Sdružení zemí jihovýchodní Asie (ASEAN) – odvedlo od neustále se prohlubující spolupráce s Ruskem, jak o tom sní stratégové ve Washingtonu.

V Katalánsku je generální stávka a Tomio Okamura navrhl, abychom přijímali katalánské uprchlíky. Jsou to vůbec zprávy, které něco někam posouvají?

No, já nevím, ale jsme v EU, stále ještě platí volný pohyb osob, a tak k nám může přijet Španěl i Katalánci a klidně se tu usadit, pokud se mu tu zalíbí. A klidně to může být i katalánský „uprchlík“, byť ono uprchlictví v kontextu EU ani nepoznáme. Takže tento návrh příliš nechápu.

Jinak vše zatím běží, i když nevím kam. Na jedné straně jsou tu pokračující katalánské protesty, demonstrace a blokády silnic a železnic, na straně druhé naprosto bizarní postoj madridské vlády, která uvěznila osm členů katalánské regionální vlády, na další vydala zatykače a současně vypsalala „svobodné, čisté a legální volby, aby obnovila demokracii“. Členský stát Evropské unie v roce 2017! Neuvěřitelné.

Z tohoto pohledu je vcelku překvapivé, že se katalánský lídr Carles Puigdemont pokusil o „internacionalizaci“ problému právě na půdě EU, dokonce přímo v jejím bruselském „jádro“. Marnost a naivita takového počínání napovídá, že ten pán může být také zcela, ale zcela mimo, slušně řečeno. Mimochodem, není divné, že nejen Katalánci, ale i další evropské národy, které mají nakročeny „se trhnout“, sice odmítají být pod nadvládou svých dosavadních metropolí a vlád, ale to nikým nevolené vedení v Bruselu bůhvíproč akceptují a dokonce se k němu hlasitě hlásí? Cítím, že tam někde uvnitř se skrývá brutální logická chyba v úsudku.

Nicméně, ve zmíněných „čistých“ volbách naplánovaných na prosinec může sjednocená kandidátka pro nezávislost sice zvítězit, ale podle všeho znovu nezíská nadpoloviční většinu, a tak se celá záležitost zase jen povleče. Do ztracena. A lidé, kteří po nezávislosti touží a dnes ještě projevují značné dávky občanské neposlušnosti, se s největší pravděpodobností dříve nebo později – pod

vedením mírně „ztracených“ lídrů – prostě „uondají“.

Když jsme u toho Okamury, tak Babiš jeho straně slíbil křeslo předsedy bezpečnostního výboru Poslanecké sněmovny. Česká média spolu např. s Evropskými hodnotami spustila povyk, že dát takovou funkci tak prorusky orientované straně je ohrožením bezpečnosti naší země. Bojíte se taky?

Bojím bojím. Ta ruská chobotnice je tak všemocná a všudypřítomná, že je s to rozhodovat o tom, kdo bude nebo nebude prezidentem v USA, a k tomu uplácet americké republikány i demokraty... Až mě tuhle dokonce přepadla hrůza z představy, aby se nedejbože neprovalilo, že nakonec i ty naše Evropské hodnoty jsou placené ze špinavých ruských peněz, jimiž musí být Washington podle dostupných informací doslova zaplavený. Strašné, že? Ale vysvětlovalo by to, proč byl do čela Evropských hodnot dosazen předem zdiskreditovaný chlapík, který svým neustálým a křečovitým protiruským puzením už dávno musel od případných skutečných „evropských hodnot“ spolehlivě odpudit každého, kdo je ještě s to přemýšlet nezávisle a logicky... A ztráta schopnosti myslet s „otevřeným hledím“ je podle mého pro naši zemi mnohem větší nebezpečí, než nějaký okamurovský „honič migrantů“ v čele bezpečnostního výboru českého parlamentu.

Co bychom měli v příštích dnech sledovat?

Trump v Asii, se Siem i Putinem. Asi to bude zajímavé.

Zdroj: parlamentnilisty.cz

Autor: Tereza Spencerová